

Skupnost Julijske Alpe združuje 12 slovenskih občin (Bohinj, Bled, Radovljica, Kranjska Gora, Gorje, Jesenice, Žirovnica, Brda, Bovec, Kobarid, Tolmin in Kanal ob Soči) ter njihove Lokalne turistične organizacije in javni zavod TNP. Zaradi hudih posledic, ki jih epidemija prinaša turizmu, so ustanovili skupino za ponovni zagon panoge na tem območju, imenovano Re-set Team, v kateri sta poleg županov in direktorjev LTO-jev ter javnega zavoda TNP tudi razvojni agenciji RAGROR in PRC Tolmin.

V četrtek, 23. aprila, je skupnost pripravila videokonferenco, na katero so povabili vse turistične ponudnike Julijskih Alp. Konference se je udeležilo 160 ponudnikov, in kot pravi koordinator skupnosti, Klemen Langus, »smo s tem vsekakor okrepili sodelovanje na nivoju skupne destinacije Julijske Alpe«.

Osrednje sporočilo vseh priporočil in ukrepov, o katerih so se pogovarjali, je: **Kaj moram spremeniti, da bom uspešen v novi realnosti?**

Nekaj podatkov za uvod:

V letu 2019 je bilo na območju skupnosti Julijske Alpe 44 353 turističnih postelj kar v slovenskem merilu predstavlja 26 odstotni delež. Ustvarili so več kot 4 milijone nočitev, kar prav tako predstavlja 26 odstotni delež. V panogi Gostinstvo in turizem so ustvarili več kot 200 milijonov evrov prihodkov in več kot 2.000 delovnih mest. Delež prenočitev tujih gostov je 83,8 odstoten, delež prenočitev domačih pa 16,2 odstoten.

Skupnost Julijske Alpe je o svojih predlogih za reševanje panoge seznanila Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstvo za javno upravo ter Slovensko turistično organizacijo, Triglavski narodni park se je obrnil na Ministrstvo za okolje in prostor, prav tako pa so ponudnikom gostinskih in turističnih storitev na svojem območju poslali predloge z usmeritvami. Komunikacijske akcije so pripravljene, prav tako pa destinacije pripravljajo tudi nove vloge za spremenjen razpis za vodilne destinacije, ki ga je objavila Slovenska turistična organizacija.

Na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo so poslali osem ključnih predlogov, in sicer: Podaljšanje ukrepov iz 2. koronapaketa, kot je znano, bo turizem svoje mesto našel šele v tretjem paketu državnih ukrepov. Predlog za nadomestila izpada dohodka gostinskih podjetij v višini fiksnih stroškov, ki se nanašajo na prepoved dela je v presoji, prav tako možnost skrajšanja delovnega časa. Ukrepi za zagotovitev likvidnosti, tudi za male podjetnike, so sprejeti, še vedno pa ni znano, kako je s pospeševanjem izplačil zahtevkov za evropska sredstva, z vavčerji kot dodatku regresu, s prilagoditvijo nove finančne perspektive ter z aktiviranjem razvojnega dela Zakona o TNP.

V drugi fazi, fazi zagona panoge, Skupnost Julijske Alpe pričakuje čimprejšnje posredovanje priporočil, natančnih navodil in datumov za zagon turizma, čimprejšnje posredovanje priporočil in natančnih navodil za izvedbo dogodkov, vzpostavitev bilateralnih meddržavnih dogovorov o sproščanju potovanj in okvirne napovedi, enotnejše komuniciranje panoge z mediji ter likvidnostno podporo zavodom za turizem, ki so prav tako ostali skoraj brez sredstev za svoje delovanje.

Skupnost Julijske Alpe se zelo dobro zaveda, da jo samo čakanje na ukrepe države ne bo rešilo, zato je sama sprejela številne ukrepe.

Med njimi so skupne usmeritve za ponudnike in občine, skupna kampanja in skupni razvoj.

Skupne usmeritve za ponudnike Julijskih Alp:

- Cen ne nižamo
- Ne odpovedujemo rezervacij, pač pa jih predstavljamo, krepimo destinacijski rezervacijski sistem, LTO-ji se odpovedo proviziji
- Kupujemo lokalno
- Razvojne agencije pomagajo podjetjem pri koriščenju ukrepov vlade

Skupne usmeritve za občine Julijskih Alp:

- Višina turistične takse, pristojbine in parkirnine se ohranijo na lanskoletni ravni
- Komunalne storitve, NUSZ: možnost odloga plačila, obročno odplačevanje, odkupi terjatev;
- Za čas prepovedi obratovanja se oprosti plačevanje najemnin, popust do konca leta 2020
- Ohraniti pogodbo Skupnosti Julijske Alpe, NE zmanjševati proračunov LTO
- Ukiniti podpor novim sobodajalcem, uvesti podporo manjšim podjetniškim projektom v boju zoper COVID 19.

Ukrepi za blaženje posledic karantene:

- Navdihujoča sporočila destinacij
- Ohranjanje stikov z gosti
- Klasična promocija
- Enotna sporočila Julijskih Alp in destinacij

Pomembna je **skupna kampanja** Julijskih Alp, v kateri predstavljamo svoje attribute in prednosti, razmišljamo tudi o **skupni otvoritvi sezone pohodniške poti Julijana (Juliana Trail)**.

Kaj se bo zgodilo, ko bomo prišli do ponovnega zagona panoge?

Treba bo okrepiti vrednost produktov z dodajanjem ugodnosti, okrepiti promocijsko prodajne in komunikacijske aktivnosti ter slediti kampanjam Slovenske turistične organizacije.

Sledijo novi pristopi za razvoj panoge, med katerimi so odgovorno trženje, krepitev lokalnih oziroma destinacijskih rezervacijskih sistemov in direktnih rezervacij ponudnikov, kakovostne digitalne platforme in orodja, trajni kakovostni odnosi, znamčenje, novi poslovni modeli in krepitev znamke Julijske Alpe.

Osrednje sporočilo vseh priporočil in ukrepov je: **Kaj moram spremeniti, da bom uspešen v novi realnosti?**

Skupnost Julijske Alpe je pripravila dva scenarija, ki predvidevata različne možne poti izhoda iz krize, hkrati pa predvidevata prihodnost razvoja turizma na območju Julijskih Alp.

Prvi scenarij je »**zmerno pesimistični**«. Predvideva, da se bodo prve nočitve začele junija, ko bodo domači gostje ustvarili za 70% manj nočitev od lanskega leta, tuji pa za 90 odstotkov. V obdobju od julija do decembra bi število domačih gostov poraslo za 20 odstotkov, število tujih pa upadlo za 80 odstotkov. To pomeni, da bi bil upad nočitev na letni ravni 68%, izgubili bi 4,4 milijona evrov takse in 119 milijonov prihodkov v panogi.

Drugi scenarij je »**optimistični**«. Po tem scenariju bi bil upad nočitev marca in maja 80% s tem, da je april popolna ničla, junija bi zabeležili 60% upad, julija 40% upad, avgusta 35% upad, septembra 20% upad, oktobra 5 % upad, november in december pa bi bila enaka lanskemu letu. To pomeni, da bi bil upad nočitev na letni ravni 38%, izgubili bi 2,5 milijona takse, prihodki v panogi pa bi upadli za 66 milijonov evrov.

Edina stalnica, s katero se soočamo ta hip, je negotovost, ta pa botruje na pomanjkanju informacij. Turizem je najbolj ranljiva panoga, ki se pobira najdlje.

Skupnost Julijske Alpe seveda zelo pozorno spremlja dogajanje na sosednjih trgih. Trenutno so razmere naslednje:

1. **SLOVENIJA:** ni informacij, ni scenarijev; zelo izpostavljene izjave zdravnikov, teme prikolice in vikendaši na Hrvaškem; ni govorca
2. **AVSTRIJA:** odpiranje hotelov po 15. maju, vendar počitnice doma
3. **NEMČIJA & ŠVICA:** najprej domači gostje
4. **ČEŠKA:** koridorji do „varnejših“ destinacij
5. **NIZOZEMSKA:** še vedno 60+% prebivalcev načrtuje počitnice
6. **ITALIJA:** različne informacije (po nekaterih šele marec 2021)
7. **BRNIK:** avio-prevozniki odpovedali lete samo do srede maja
8. **PONUĐNIKI:** rezervacije (avgusta) še vztrajajo
9. **BOOKING:** v 2019 skoraj 5 MRD USD profita 2, zdaj prosijo za pomoč

Vsa slovenska turistična branža si v tem trenutku zastavlja enaka vprašanja, na katere pa odgovore potrebuje TAKOJ:

1. **KDAJ** se bodo začeli sproščati ukrepi – zagon panoge
2. **KAKO** bo potekal ponoven zagon?
3. **Kateri bodo UKREPI** – specifika posameznih segmentov (gostinski obrati, manjši nastanitveni sektor, hoteli, kampi, wellness, bazeni, znamenitosti ...) – delovne skupine na nacionalni ravni (?)
4. **Kaj bo s PRIREDITVAMI** (?)
5. **Kateri ukrepi bodo veljali za stalno in kateri začasno?**

Hkrati opozarjajo, da bi znali nekateri ukrepi za varnost biti neživiljenjski, težko izvedljivi in predvsem (pre)dragi.

Tovrstna vprašanja so naslovili tudi na gospo Evo Štravs Podlogar, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in na gospo Ema Pogačar, podjetnico, Conditus d.o.o., članico vladne Lahovnikove posvetovalne skupine.

Izjemno pomembno namreč je, da ne samo da razumemo današnjo situacijo, pač pa moramo razumeti tudi situacijo in novo realnost, ki nas čaka ob novem zagonu panoge. Kako bomo živeli, kako bomo potovali, katere navade bo treba spremeniti, kaj nas čaka?

Konec koncev so pred nami tudi strateške teme, ki ji bomo naslavljali v prihodnjih letih:

1. PRIDOBITEV FINANČNEGA PROGRAMA LAS ALI CTN ZA JULIJSKE ALPE V NOVI FINANČNI PERSPEKTIVI 2021-2027, ker so JA:

1. Narodni park - TNP
2. Demografsko ogroženo območje
3. Obmejno območje
4. Gospodarsko zelo ranljivi –močno odvisni od turizma

2. NOVELACIJA RAZVOJNEGA NAČRTA TRAJNOSTNEGA TURIZMA BOJA DO 2025

1. Se prilagodi novi situaciji in podpira **prehod oziroma RE-SET**
2. **Zelena smer se krepi** (mobilnost, upravljanje obiska, produkti izven sezone ...)
3. Povečuje se **neodvisnost destinacije** (rezervacijski sistemi, hrana, energija itd.)

Pred nami so novi izzivi. Na stara pota se ne bo moč več vrniti, nove poti pa morajo biti zastavljene tako, da bodo zagotavljale dolgoročno vzdržnost med prebivalci in obiskovalci, z razvojem in zavedanjem lokalnega potenciala, vrednosti, ki jo ima Skupnost Julijske Alpe, krepitvijo identitete in popolno usmeritvijo v trajnostni razvoj. Za dobro ljudi, panoge, Slovenije in planeta.